

Toelichting deelnemingen en overige verbonden partijen.

Visie en beleid ten aanzien van verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de provincie een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de provincie middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partijen kunnen worden verhaald op de provincie.

De provincie Noord-Brabant kan besluiten om een bestuurlijk en financieel belang te houden in organisaties die een bijdrage leveren aan het openbaar belang of gericht zijn op het realiseren van publieke doelen die aansluiten bij het provinciaal beleid.

Het beleid ten aanzien van verbonden partijen is uitgewerkt in de Code "Sturing in Samenwerkingsrelaties" van oktober 2010. Hierin staan ook de overwegingen genoemd om een bestuurlijk en financieel belang aan te gaan, te wijzigen of te beëindigen. Op 2 juni 2006 zijn door Provinciale Staten afspraken over de benoeming van provinciale commissarissen vastgesteld. In februari 2011 is door PS de Nota deelnemingen vastgesteld. Hierin is het beleid met betrekking tot deelnemingen geactualiseerd en wordt toegelicht op welke wijze de provincie de publieke belangen in deelnemingen wil behartigen. Ook wordt het samenspel tussen GS en PS met betrekking tot deelnemingen uitgewerkt. In de nota is vastgelegd om vierjaarlijks de gehele deelnemingenportefeuille te evalueren. In juni 2012 zijn de resultaten van de eerste vierjaarlijkse evaluatie aan PS aangeboden (Evaluatie deelnemingen). De slotconclusie van deze evaluatie was dat van de 19 deelnemingen van de provincie, 17 deelnemingen konden worden voortgezet, waarbij bij een drietal deelnemingen enige aanpassing nodig was en 2 deelnemingen diende te worden beëindigd.

Aan de provincie Noord-Brabant verbonden partijen

De verbonden partijen van de provincie Noord-Brabant bestaan uit de provinciale deelnemingen, de gemeenschappelijke regelingen waaraan wordt deelgenomen en publiekrechtelijke rechtspersonen waar sprake is van een financieel en bestuurlijk belang.

Het financiële risico van de verbonden partijen is gelijk aan de omvang van de deelneming (zie ook de paragraaf weerstandsvermogen), danwel gelijk aan de (jaarlijkse) bijdrage die de verbonden partij van de provincie ontvangt.

De provincie ontvangt dividend uit de volgende deelnemingen: de Nederlandse Waterschapsbank, de Bank van Nederlandse Gemeenten, Delta NV, Eindhoven Airport NV, Enexis Holding NV en Attero Holding NV. Het ontvangen dividend wordt als algemeen dekkingsmiddel in de begroting opgenomen.

Op 27 mei 2009 hebben GS besloten de aandelen in het commercieel deel van Essent te verkopen aan energiebedrijf RWE. Op 30 september 2011 is ERH/EPZ aan RWE geleverd. Door een conflict met mede-eigenaar Delta was levering hiervan eerder niet mogelijk. De provincie blijft voor 30,8% aandeelhouder van Enexis, het netwerkbedrijf en Attero Holding NV., het afvalbedrijf. Verder zijn een vijftal bedrijven (SPV's) opgericht, die dienen om verplichtingen die voortvloeien uit de verkoop af te handelen.

Een overzicht van de verbonden partijen van de provincie Noord-Brabant is in de tabel hieronder opgenomen.

								bedragen x € 1.000
Deelnemingen	Vestigings- plaats	Aandelen- kapitaal	Nominale waarde	Agio	Gestort	Balans- waarde	Portefeuille	Bestuurlijk belang
1a Enexis Holding NV	's-Hertogenbosch	30,80%	46.144		46.144	PM	B.Pauli	Stemrecht / Voordrachtsrecht lidmaatschap RvC/lid AHC
1b CBL Vennootschap BV	's-Hertogenbosch	30,80%	6		6	6	B.Pauli	Stemrecht / lid AHC
1c Vordering Enexis BV	's-Hertogenbosch	30,80%	6		6	6	B.Pauli	Stemrecht / lid AHC
1d Verkoop Vennootschap BV	's-Hertogenbosch	30,80%	6		6	6	B.Pauli	Stemrecht / lid AHC
1e Claim staat vennootschap BV	's-Hertogenbosch	30,80%	6		6	6	B.Pauli	Stemrecht / lid AHC
1f Attero Holding NV	's-Hertogenbosch	30,80%	PM		PM	PM	B.Pauli	Stemrecht /lid Aandeelhouders commissie/ voordrachtsrecht lid RvC
1g Publiek Belang Elektriciteitsproductie	's-Hertogenbosch	30,80%	PM		PM	PM	B.Pauli	Stemrecht/ lid AHC
1h Stichting Essent Sustainability Development	's-Hertogenbosch	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	B.Pauli	B.Pauli is Voorzitter Bestuur
2 NV Brabant Water	's-Hertogenbosch	31,60%	88		88	PM	J.v/d Hout	Stemrecht / voordrachtsrecht Lidmaatschap RvC/lid AHC
3 Eindhoven Airport NV	Eindhoven	24,50%	1.112		556	PM	R.van Heugten	Stemrecht / voordrachtsrecht Lidmaatschap RvC
5 NV BOM	Tilburg	50,1%	16.653	3.019	17.106	10.000	B.Pauli	Stemrecht / voordrachtsrecht Lidmaatschap RvC
6 BV ORR	's-Hertogenbosch	28,00%	8		8	PM	Y.de Boer	Stemrecht / voordrachtsrecht Lidmaatschap RvC
6a CV ORR I	's-Hertogenbosch	27,00%	203		203	PM	Y.de Boer	Stemrecht / Commanditair vennot
6a CV ORR II	's-Hertogenbosch	27,00%	203		203	PM	Y.de Boer	Stemrecht / Commanditair vennot
7 BV TOM	's-Hertogenbosch	50,00%	9		9	PM	Y.de Boer	Stemrecht / voordrachtsrecht Lidmaatschap RvC
7a CV TOM	's-Hertogenbosch	49,80%	448		448	PM	Y.de Boer	Commanditaire vennoot /stemrecht
8 BV Brabantse herstructureringsmaatschappij bedrijventerreinen	Tilburg	92,00%	62	39.525	39.587	25.380	B.Pauli	Stemrecht / voordrachtsrecht Lidmaatschap RvC

								bedragen x € 1.000	
Deelnemingen		Vestigings- plaats	Aandelen- kapitaal	Nominale waarde	Agio	Gestort	Balans- waarde	Portefeuille	Bestuurlijk belang
9	BV Agro & co kapitaalfonds	Tilburg	33,30%	6	2.327	2.333	820	B.Pauli	Stemrecht / voordrachtsrecht Lidmaatschap RvC en investeringscommissie
10	Bussiness Park Aviolanda B.V.	Woensdrecht	60,00%	11	6.477	6.488	6.242	Y.de Boer	Stemrecht
11	NV Waterschapsbank	Den Haag	<0,1%	22		8	PM	R.v.Heugten	Stemrecht
12	NV Bank voor Nederlandse Gemeenten	Den Haag	<0,1%	100		100	PM	R.v.Heugten	Stemrecht
13	Delta NV	Middelburg	0,05%	4		4	PM	B.Pauli	Stemrecht
14	OLSP Vastgoed B.V.	Oss	66,18%	7	4.493	4.500	4.500	Y. de Boer	Stemrecht
Totaal				62.538	55.841	117.809	46.967		

Gemeenschappelijke regelingen, verenigingen en stichtingen			Portefeuille	Vestigingsplaats
Havenschap Moerdijk (Gemeenschappelijke Regeling)	Aandeel 50%	Y.de Boer	Moerdijk	
Parkschap Nationaal Park de Biesbosch (Gemeenschappelijke Regeling)	Aandeel 25%	J. v/d Hout	Den Bosch	
Interprovinciaal overleg IPO		Y.de Boer	Den Haag	
Zuidelijke Rekenkamer	Aandeel 50%		Eindhoven	
INPA Huis van de Nederlandse Provincies (vereniging)			Brussel	
Regio West-Brabant		R.v.Heugten	Breda	
Kleinschalig collectief vervoer Brabant Noord-oost (Gemeenschappelijke regeling)		R.v.Heugten	Uden	
GR Regionale Uitvoeringsdiensten, RUD's		J. v/d Hout	Nader in te vullen	
Eind 2012 worden de GR-en ingesteld. Bij najaarbrief wordt PS geïnformeerd)				
Publiekrechtelijke rechtspersoon				
Nazorgfonds		R.v.Heugten	's-Hertogenbosch	

-1 Verkoop aandelen Essent (programma 4 Economie)

Op 27 mei 2009 hebben GS besloten de aandelen in het Productie- en Leveringsbedrijf van Essent te verkopen aan energiebedrijf RWE. Uit de verkoop aan RWE vloeien de deelnemingen zoals genoemd onder 1a t/m 1g voort. De provincie is voor 30,8% aandeelhouder in deze deelnemingen. Op 30 september 2011 is dankzij een minnelijke schikking met het Zeeuwse Delta de levering van ERH/EPZ aan RWE alsnog gerealiseerd. Door bezwaren van EPZ-medeeigenaar Delta was dit onderdeel in 2009 buiten de verkoop gebleven en via een apart bedrijf PBE voortgezet ("carve-out"). Na de levering van ERH/EPZ is PBE in december 2011 omgezet naar een Special Purpose Vehicle (SPV) met nog een beperkte taak.

1a Enexis Holding BV (programma 4 Economie)

Doelstelling

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,5 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland diende Essent uiterlijk vóór 1 januari 2011 gesplitst te worden in een Netwerkbedrijf en een Productie- en Leveringsbedrijf. Deze verplichte splitsing is doorgevoerd per 30 juni 2009. Op basis van de wet zijn de publieke aandeelhouders van Essent N.V. voor hetzelfde aandelenpercentage aandeelhouder geworden van Enexis. De vennootschap heeft ten doel:

- a. het (doen) distribueren en het (doen)transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water;
- b. het instandhouden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten met annexen voor energie;
- c. het doen uitvoeren van alle taken die ingevolge de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan een netbeheerder zoals daarin bedoeld;
- d. het binnen de wettelijke grenzen ontplooiën van andere operationele en ondersteunende activiteiten.

De provincie tracht met haar aandeelhouderschap de publieke belangen te behartigen.

De provincie ziet Enexis als een strategische deelneming, niet als een financiële. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving. Dat betekent dat de Brabantse zeggenschap in het bedrijf een afspiegeling zou moeten zijn van de waarde van de Brabantse gas- en elektriciteitsnetten van Enexis. Dit vormt voor ons een belangrijk aanknopingspunt op het moment dat bijvoorbeeld (Brabantse) gemeenten hun aandelen zouden willen overdragen aan provinciale aandeelhouders.

Provinciaal risico

Het risico voor de aandeelhouders is relatief gering in relatie tot de waarde van het Netwerkbedrijf. Het nominaal aandelenkapitaal van deze vennootschap bedraagt

€ 149.682.196 t.o.v. een Eigen Vermogen van € 3,1 miljard. Daarmee zijn op grond van de wet (art 2.:81 BW) de verplichtingen en daarmee de aansprakelijkheid van de aandeelhouders in totaliteit jegens Enexis Holding N.V. ook beperkt tot dit bedrag. Waar het gaat om de wettelijk geregelde ratio van minimaal 40% eigen vermogen, bevindt Enexis zich op dit moment zelfs boven de 50% eigen vermogen. Gecombineerd met de achtergestelde status van de 'vordering op Enexis vennootschap' (zie 1c), levert dit een laag risico op voor de aandeelhouders van Enexis N.V.

Toekomstige verwachting

Enexis Holding N.V. opereert in een gereguleerde markt, onder toezicht van de Energiekamer. Op basis van de businessplannen wordt voor de komende jaren een relatief bescheiden winst verwacht.

De Minister van Economische Zaken heeft in haar Aanwijzing bij het splitsingsplan aangegeven dat de dividend pay-out ratio over de boekjaren 2009 en 2010 maximaal 30% mag bedragen. Voor de drie jaren erna is dit vastgesteld op 50%. Dit is als zodanig ook vastgelegd in de statuten.

2012 vormde een goed jaar voor Enexis. Zowel financieel als kwalitatief. Het bedrijf heeft voor het 2^e jaar op rij aangekondigd dat de tarieven slechts beperkt (inflatiecorrectie) zullen stijgen, terwijl de regulering een grotere stijging toestaat. Bestuurlijk: dhr. Oudejans vertrok als financieel directeur. Zijn vervanger is dhr. Blacqui re, die over kwam van Gasterra. Dhr. Fennema, voorzitter van de Raad van Bestuur werd herbenoemd in zijn functie. Dit alles gebeurde binnen de kaders van de nieuwe ‘wet normering topinkomens in de (semi-)publieke sector’ en het door de aandeelhouders in december 2012 vastgestelde beloningsbeleid.

Enexis Holding BV	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	� 2.963,9 mln	� 3.130,9 mln
Vreemd vermogen	� 2.947,6 mln	� 3.188,5 mln
Financieel resultaat 2011		� 229,4 mln

1b CBL Vennootschap B.V (programma 4 Economie)

Doelstelling

De functie van deze CBL Vennootschap BV is de Verkopende Aandeelhouders te vertegenwoordigen als medebeheerder (naast RWE, Enexis en Essent) van het CBL Escrow Fonds en te fungeren als "doorgeefluik" voor betalingen in en uit het CBL Escrow Fonds (CBL: cross border lease). Voor zover na beëindiging van alle CBL's en de betaling uit het CBL Escrow Fonds van de daarmee corresponderende voortijdige be indigingvergoedingen nog geld overblijft in het CBL Escrow Fonds, wordt het resterende bedrag in de verhouding 50%-50% verdeeld tussen RWE en Verkopende Aandeelhouders.

Eind juni 2011 zijn alle CBL contracten vervroegd beëindigd. Het vermogen in het CBL Escrow Fonds was initieel \$ 275 mln. Na aftrek van het bedrag dat nodig was voor de voortijdige beëindiging van de CBL-contracten resteerde een bedrag van ongeveer \$ 20 mln. Besloten is dit bedrag aan te houden om eventuele advies- en andere afwikkelingskosten te kunnen opvangen.

Provinciaal risico

Met de voortijdige beëindiging van alle CBL-contracten is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de aandeelhouders tot de hoogte van het bedrag (\$ 20 mln.) in het CBL Escrow Fonds.

Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer   20.000), art 2.:81 BW.

Toekomstige verwachting

De advies- en andere afwikkelingskosten worden zeer gering ingeschat. Dit betekent dat een groot deel van het restantbedrag van \$ 20 mln. uiteindelijk in de verhouding 50-50 zal kunnen worden uitbetaald aan de aandeelhouders en dat het fonds daarna geliquideerd kan worden.

CBL vennootschap BV	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	\$ 280.536	\$ 126.867
Vreemd vermogen	\$ 135.023.174	\$ 10.087.744
Financieel resultaat 2011		- \$ 96.158.160

1c Vordering op Enexis B.V. (programma 4 Economie)

Doelstelling

Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een Netwerkbedrijf en een Productie- en Leveringsbedrijf. Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de

Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis B.V. over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze onverschuldigd gebleven en omgezet in een lening van Essent Nederland B.V. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer staat opgenomen dat er na splitsing geen financiële kruisverbanden mogen bestaan. Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten om de lening (vordering) niet mee te verkopen aan RWE, maar over te dragen aan de aandeelhouders. Op het moment van overdracht bedroeg de vordering € 1,8 miljard. De vordering is vastgelegd in een leningovereenkomst bestaande uit vier tranches:

- 1^e tranche EUR 450 mln., looptijd 3 jaar, rente 3,27%
- 2^e tranche EUR 500 mln., looptijd 5 jaar, rente 4,1%
- 3^e tranche EUR 500 mln., looptijd 7 jaar, rente 4,65%
- 4^e tranche EUR 350 mln., looptijd 10 jaar, rente 7,2%

Enexis is gerechtigd om de tranches maximaal 1 jaar voor einde termijn vervroegd geheel of gedeeltelijk af te lossen. Op basis van de Aanwijzing van de Minister van Economische Zaken is de 4^e tranche van € 350 miljoen geormerkt als achtergesteld ten behoeve van mogelijke toekomstige conversie naar het eigen vermogen van Enexis.

In januari 2012 heeft Enexis de 1^e tranche, totaal EUR 450 mln. van de aandeelhouderslening vervroegd afgelost.

Provinciaal risico

De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis Holding B.V. voor de niet tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis Holding N.V.

Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 20.000), art 2.:81 BW.

Toekomstige verwachting

Enexis heeft onlangs aangegeven de intentie te hebben de 2^e tranche van € 500 mln. in het 4^e kwartaal van 2013 vervroegd te willen aflossen.

Vordering op Enexis BV	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 92.145	€ 97.875
Vreemd vermogen	€ 1.822.091.617	€ 1.822.109.049
Financieel resultaat 2011		€ 5.730

1d Verkoop vennootschap BV (programma 4 Economie)

Doelstelling

In het kader van de transactie met RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd in het General Escrow Fonds wordt aangehouden. Buiten het bedrag dat in het General Escrow Fonds zal worden gehouden, zijn de verkopende aandeelhouders niet aansprakelijk voor inbreuken op garanties en vrijwaringen.

Daarmee is de functie van Verkoop Vennootschap B.V. dus tweërlei:

- a. namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RWE.
- b. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat in het General Escrow Fonds is gestort.

Het vermogen in het General Escrow Fonds was initieel EUR 800 mln. In april 2011 is het eerste deel van de

General Escrow minus gemelde claims door RWE vrijgevallen en aan de aanhouders uitgekeerd. In het General Escrow Fonds resteert nu nog een bedrag van EUR 440 miljoen voor de afwikkeling van claims van RWE als gevolg van garantie en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven.

Het General Escrow Fonds wordt belegd conform de FIDO/RUDDO regels die gelden voor decentrale overheden.

Provinciaal risico

Het financiële risico is beperkt tot eventuele claims van RWE als gevolg van garanties en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven en het maximale bedrag (EUR 440 mln.) dat nog in het General Escrow Fonds resteert.

Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 20.000), art 2.:81 BW.

Toekomstige verwachting

De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims (die door RWE tot uiterlijk 30 september 2015 kunnen worden ingediend) worden afgewikkeld.

Verkoop Vennootschap BV	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 779.764.802	€ 416.018.399
Vreemd vermogen	€ 965.928	€ 965.928
Financieel resultaat 2011		- € 5.154.945

1e Claim Staat Vennootschap BV. (programma 4 Economie)

Doelstelling

In februari 2008 zijn Essent en Essent Nederland B.V., met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) onverbindend zijn. Als gevolg van dezede WON (en de als gevolg daarvan doorgevoerde splitsing tussen het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en netwerkbedrijf anderzijds) hebben haar aandeelhouders schade geleden. Vanwege praktische moeilijkheden om de juridische procedure aan de verkopende aandeelhouders van Essent N.V. over te dragen, hebben de verkopende aandeelhouders en RWE afgesproken dat de onderliggende (declaratoire) procedure over de vraag of (delen van) de WON onverbindend zijn, ook na afronding van de transactie met RWE, door Essent blijft worden gevoerd. De verkopende aandeelhouders en RWE zijn verder overeengekomen dat de eventuele schadevergoedingsvordering van Essent op de Staat der Nederlanden die zou kunnen ontstaan als de rechter inderdaad van oordeel is dat (delen van) de WON onverbindend is, wordt gecedeerd aan de verkopende aandeelhouders (en dus niet achterblijft binnen de Essent groep), die deze vordering gebundeld zullen gaan houden via de deelneming (de "Claim Staat Vennootschap BV").

De WON leidde er toe dat het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en het netwerkbedrijf anderzijds gesplitst moesten worden. De Rechtbank te 's-Gravenhage heeft de vordering van Essent in eerste instantie afgewezen. Essent is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. In juni 2010 heeft het Gerechtshof in Den Haag de WON onverbindend verklaard. De Staat is tegen de uitspraak in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft pre justitiële vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie. In afwachting van de reactie van het Europese Hof van Justitie zal de Hoge Raad een uitspraak doen

Provinciaal risico

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 20.000) bedragen (art 2.:81 BW)

Toekomstige verwachting

Mocht in cassatie, de WON ook onverbindend worden verklaard dan zal Claim Staat Vennootschap besluiten of een schadeprocedure tegen de Staat gestart kan worden.

Claim Staat vennootschap BV	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 86.573	€ 81.378
Vreemd vermogen	€ 9.955	€ 3.144
Financieel resultaat 2011		- € 5.195

1f Attero Holding N.V. (programma 4 Economie)

Doelstelling

Attero Holding N.V. is houdstermaatschappij van Attero B.V. Aangezien Attero geen deel uitmaakte van de verkoop van Essent N.V. aan RWE, is destijds onderzocht of een separate verkoop van Attero mogelijk was. Aangezien dit niet mogelijk bleek, zijn de aandeelhouders van Essent N.V. nu rechtstreeks aandeelhouder van Attero Holding N.V. Attero Holding N.V. heeft onder andere ten doel: het deelnemen in vennootschappen die werkzaam zijn op het gebied van de afvalverwijdering en -verwerking (waaronder in het bijzonder logistieke activiteiten), recycling/verwerking en het geschikt maken van afval tot producten voor hergebruik en energieopwekking.

In januari 2010 heeft de AvA van Essent Milieu ingestemd met een wijziging van de statuten. De naam Essent Milieu werd gewijzigd in Attero. Er werd eveneens ingestemd met een Convenant, dat de AHC een sterkere positie geeft dan op grond van de Statuten is voorzien. Zo heeft de AHC het recht van aanbeveling met betrekking tot de benoeming van 1/3 van het aantal leden van de Raad van Commissarissen. Hiernaast voert de AHC overleg met de Raad van Bestuur over het strategiebeleid en dividendbeleid en over (des)investeringen van bepaalde omvang en ingrijpende wijzigingen van de structuur van de vennootschap.

Provinciaal risico

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 1.496.822) (art 2.:81 BW)

Toekomstige verwachting

In juni 2010 heeft de AvA van Attero de strategie van Attero vastgesteld. Bij Attero wordt in de nieuwe strategie de focus gelegd op recycling, duurzaamheid en productie van duurzame energie. De continuïteit van de verbrandingsactiviteit blijft daarbij van zeer groot belang. In de nieuwe strategie zal het accent verschuiven van grootschalige centrale industriële verwerking, naar partnerships met klanten; maatwerk, kleinschaliger en dichter bij de klant. Hierbij richt Attero zich met name op de gemeentelijke klanten en minder dan voorheen op bedrijven. Bij het verkoopproces van Essent was het de bedoeling ook dit onderdeel te verkopen, aangezien afvalverwerking niet als een provinciale taak wordt gezien. Omdat de verkoop niet kon worden geëffectueerd is besloten Attero vooralsnog als zelfstandige onderneming aan te houden en met verkoop te wachten tot een beter moment. Inmiddels is de afvalmarkt danig veranderd waardoor er een nieuwe afweging noodzakelijk zal zijn met betrekking tot de toekomst van Attero. Attero heeft in 2012 bij zijn gemeentelijke klanten een voorstel neergelegd voor toekomstige samenwerking. Volgens het plan zouden zij in een duurzaam partnerschap aandeelhouder van het bedrijf worden dat zich zou omvormen tot een publiek dienstverlener. Omdat niet voldoende gemeenten hebben aangegeven zich in dit model te kunnen vinden, is per 1 november 2012 dit proces stopgezet. Attero zal

zich nu verder beraden over haar toekomst en hierover in overleg treden met haar aandeelhouders. In juni 2010 heeft de AvA van Attero eveneens het dividendbeleid vastgesteld. Hierin wordt gewerkt aan een solvabiliteit van 35% die in 3 tot 5 jaar wordt bereikt. De hoogte van het dividend bedraagt 30% van de genormaliseerde winst na belastingen tot het niveau van 35% solvabiliteit is bereikt. Daarna zal het dividenduitkeringspercentage volgens het voorgestelde beleid 50% van de genormaliseerde winst na belastingen bedragen. Daarbij wordt voor de periode t/m 2013 een minimum dividend van € 7,5 miljoen gegarandeerd.

Attero Holding NV	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 257.399.000	€ 274.152.000
Vreemd vermogen	€ 582.026.000	€ 544.940.000
Financieel resultaat 2011	€ 25.690.000	€ 25.445.000

1g Publiek belang elektriciteitsproductie BV (PBE) (programma 4 Economie)

Doelstelling

Onderdeel van Essent was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta NV uit Zeeland heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE bij de rechter aangevochten. Er liepen zowel een kort gedingprocedure als bodemprocedure. PBE had het 50% belang in EPZ bij Energy Resources Holding (ERH) ondergebracht. In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, ERH alsnog geleverd aan RWE. PBE blijft bestaan met een beperkt takenpakket. PBE zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant borging publiek belang kerncentrale Borssele uit 2009 die nopen tot voortbestaan van PBE in afgeslankte vorm. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap.

Provinciaal risico

Het financiële risico na de levering van ERH aan RWE, waarmee de vervreemding van de aandelen Essent nu is afgerond, is beperkt tot eventuele contractueel vastgelegde mogelijkheden van claims c.q. garanties. Eventuele claims komen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap BV). Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 1.496.822) (art 2.:81 BW)

Toekomstige verwachting

Binnen PBE is nog vanaf medio 2012 een bedrag tussen de € 1,5 en 2,0 miljoen (merendeel aandelenkapitaal) achtergebleven om mogelijke zaken die uit de verkoop voortkomen af te wikkelen.

Publiekbelang elektriciteitsproductie BV	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 184.761.000	€ 27.656.000
Vreemd vermogen	€ 20.097.000	€ 181.000
Financieel resultaat 2011		€ 722.394.000

1h Stichting Essent Sustainability Development (programma 4 Economie)

Doelstelling

Bij de verkoop van Essent aan RWE is tussen de partijen eveneens een zogenaamd duurzaamheidscontract

gesloten, met hierin bindende afspraken over onder meer: opwekking van betaalbare en duurzame energie, investeringen gericht op de productie van duurzame energie en reductie van CO₂-emissies, investeringen in innovatie en excellente service aan klanten tegen een concurrerende prijs. Een inmiddels opgerichte Stichting bewaakt de uitvoering van de afspraken uit het Ontwikkelingsplan. De stichting kent een Bestuur, een Sustainability Development Council (SDC) en een Vendors Council (VC). Het Bestuur is op dezelfde wijze samengesteld als de huidige Aandeelhouderscommissie. De SDC bestaat uit 6 leden, waarvan 3 worden benoemd door de verkopende aandeelhouders en 3 worden benoemd door RWE en Essent. In de VC heeft elke verkopende aandeelhouder een vertegenwoordiger met stemrechten conform het aandelenbelang in Essent NV, dat de verkopende aandeelhouder ten tijde van de verkoop had.

Provinciaal risico

Er bestaat een risico dat een deel van de gemaakte afspraken in de duurzaamheidsovereenkomst niet worden nagekomen. Dit heeft echter géén financiële gevolgen voor de provincie.

Huidige situatie

De Stichting Essent Sustainability Development is inmiddels officieel opgericht. Op 1 november 2012 is het Bestuur van de Stichting voor het eerst bij elkaar gekomen om de voortgang van de afspraken uit het Ontwikkelingsplan te bespreken. Begin 2013 zullen de oud-aandeelhouders, per brief, over de voortgang worden geïnformeerd. De stichting zal tot 31-12-2013 blijven bestaan en het Bestuur zal tegen die tijd oordelen over de voortgang van de afspraken uit de Duurzaamheidsovereenkomst.

-2 NV Brabant Water (programma 4 Economie)

Brabant Water verzorgt de drink- en industriewatervoorziening aan 2,4 miljoen inwoners en het bedrijfsleven in Noord-Brabant. De provincie Noord-Brabant heeft 31,6% van de aandelen Brabant Water in bezit. Op grond van de Drinkwaterwet dienen drinkwaterbedrijven in publieke handen te zijn. De provincie heeft nu nog het recht twee commissarissen te benoemen. Het aantal commissarissen bij Brabant Water zal worden teruggebracht naar 5, waarna de provincie nog maar 1 commissaris voor benoeming kan voordragen.

In 2011 heeft de aandeelhoudersvergadering ingestemd met het Strategische Plan 2012 -2016 van Brabant Water. Hierin is onder meer aangegeven dat Brabant Water inzet op tarieven die tot de laagste drie van Nederland behoren. Ook is ingestemd met een uitgebreid drinkwateronthardingsplan. Het Rijk heeft in 2011 een belasting op drinkwater afgeschaft, wat gunstig uitwerkt op de tarieven voor de klanten van Brabant Water.

Eind 2012 is tussen de provincie Noord-Brabant en Brabant Water NV een overeenkomst bereikt over het treffen van een voorziening om verdrogings schade aan de natuur als gevolg van grondwateronttrekkingen tegen te gaan.

NV Brabant Water	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 359.211.000	€ 398.295.000
Vreemd vermogen	€ 401.999.000	€ 404.600.000
Financieel resultaat 2011	€ 36.985.000	€ 39.084.000

-3 Eindhoven Airport (programma 4 Economie)

Eindhoven Airport wil als regionale luchthaven een bijdrage leveren aan het vergroten van de bereikbaarheid van de omliggende regio door het winstgevend en duurzaam exploiteren van een luchthaven die reizigers direct of indirect toegang geeft tot bestemmingen over de hele wereld. In haar bedrijfsvoering streeft de luchthaven ernaar de belangen van alle betrokkenen zo optimaal mogelijk te behartigen en respecteert zij de ruimtelijke en milieutechnische kwaliteit van de omgeving.

In 2012 heeft Eindhoven Airport bijna drie miljoen passagiers verwerkt en had ca. 24.000 vliegbewegingen. Dit is een groei van respectievelijk 13 % en 10 % ten opzichte van 2011. De afgesproken gefaseerde groei van het

geluidsoppervlak van de 35 Ke-zone is 4,1 km² in 2012 naar 6 km² na evaluatie in 2015, naar 10,8 km² geluidsruimte in 2016. In 2012 heeft een overschrijding van 0,18 km² (4 %) van de afgesproken geluidsruimte plaatsgevonden nl. 4,28 km². In 2013 zal dit worden gekort op de afgesproken geluidsruimte. 2012 is een belangrijk jaar geweest in de voortgang van de bouwplannen die Eindhoven Airport klaar moeten maken voor de groei van het vliegverkeer tot 2020. De bouw van het hotel, de voorzone voor nieuwe retail en horecamogelijkheden, een vergroting van de vertrekhal en de aanleg van de parkeergarage op P4 gaan volgens planning. In 2012 is een eerste gedeelte van de nieuwe aankomsthal in gebruik genomen. In 2012 is het kabinet gestart met de procedure van het luchthavenbesluit voor de luchthaven Eindhoven. Zo is in 2012 t.b.v. de Milieueffectenrapportage (MER) de Notitie Reikwijdte en detailniveau MER gepubliceerd. Het luchthavenbesluit is van groot belang voor de toekomstige groei van Eindhoven Airport. De provincie heeft 24,5% van de aandelen in bezit.

Eindhoven Airport	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 31.023.000	€ 38.082.000
Vreemd vermogen	€ 29.544.073	€ 32.612.129
Financieel resultaat 2011	€ 5.237.000	€ 7.288.000

-4.BV Administratiekantoor Gasnetwerk Oost-Brabant (programma 4 Economie)

Als oud-aandeelhouder van Obragas is de provincie Noord-Brabant momenteel nog lid van de samenwerkingsovereenkomst oud-aandeelhouders Obragas.

-5.Brabantse ontwikkelingsmaatschappij (BOM) (programma 4 Economie)

De NV Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM) stelt zich ten doel de sociaal-economische structuur van de provincie Noord-Brabant duurzaam te versterken via vier kerntaken. De kerntaken zijn Ontwikkeling & Innovatie (O&I, stimuleren samenwerking bedrijfsleven & kennisinstellingen m.n. in Topsectoren), Investeringsbevordering (IB, het actief werven en verankeren van nieuwe, met name buitenlandse, bedrijven), Bedrijventerreinen (BT, het herstructureren van bedrijventerreinen) en Participatie en Beheer (P&B, het investeren van risicodragend kapitaal in innovatieve en snelgroeiende ondernemingen in Brabant).

De provincie Noord-Brabant heeft conform Bestuursakkoord haar kapitaalinzet in de BOM vergroot met € 10 miljoen. Het ministerie van Economische Zaken heeft haar aandelenpositie met € 6,4 mln. verhoogd. Dit heeft de aandelenverhouding tussen provincie en rijk gewijzigd van 32,6%- 67,4% in 42,5%-57,6%.

Op verzoek van de aandeelhouders van de N.V. BOM, het Rijk en de provincie Noord-Brabant, is in het verslagjaar gewerkt aan het inrichten van een Holding-structuur van de BOM, die vanaf januari 2013 operationeel zal zijn. Achterliggende reden is de wens van het Rijk haar activiteiten in de BOM en overige regionale ontwikkelingsmaatschappijen te beperken en af te bakenen. In de nieuwe BOM Holding B.V., waarvan de provincie enige aandeelhouder zal zijn, zullen onder meer worden de volgende dochtermaatschappijen worden ondergebracht: BOM Business Development & Foreign Investments, BOM Capital I en II, de BHB, Pivotpark (voorheen OLSP) en het Spin-Off fonds. Om fiscale redenen in relatie tot personeelsdetachering door de BOM Holding zal deze een fiscale eenheid worden met BOM Business Development etc. en BOM Capital I. Als gevolg hiervan zal de provincie meerderheidsaandeelhouder worden van BOM Business Development etc. en BOM Capital I. De aandelenverhouding zal vanaf januari 2013 als volgt zijn: provincie 50,1%, Rijksoverheid 49,9%.

Intussen wordt ook verkend hoe de samenwerking tussen de verschillende regionale ondersteuningorganisaties en de BOM kan worden versterkt. De samenwerking beperkt zich niet tot Brabantse grenzen, maar strekt zich uit

over de provincie Zeeland. De holdingstructuur is ondersteunend aan de ambities zoals beschreven in het meerjarenprogramma BOM 2013-2016.

N.V. BOM	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 30.998.580	€ 31.623.182
Vreemd vermogen	€ 11.450.139	€ 18.640.257
Financieel resultaat 2011	-/-€ 2.805.827	€ 610.245

-6. Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte (RvR) (programma 2 Ruimte)

Deze ontwikkelingsmaatschappij waarin de provincie samen met private partijen participeert, is opgericht voor de uitvoering van de regeling Ruimte voor Ruimte. Die regeling vereist voorfinanciering en het verwerven en ontwikkelen van locaties. Dienst Regelingen (voorheen LASER) van het Ministerie van ELI draagt zorg voor de uitbetaling van de vergoedingen aan de boeren. De door Dienst Regelingen voorgefinancierde vergoedingen worden door de provincie terugbetaald. Deze uitbetaling van sloopvergoedingen van de eerste tranche kan de provincie op haar beurt weer in rekening brengen bij RvR.

In 2008 heeft de oprichting plaatsgevonden van RvR II CV voor de uitvoering van de afspraken zoals die door de deelnemende partijen zijn overeengekomen in de vervolgsamenwerkingsovereenkomst (SOK2). Na de oprichting zijn de betreffende activiteiten voortgezet in de RvR II CV. Het deelnemingskapitaal van RvR I CV is hiervoor gesplitst en voor 50% als deelnemingskapitaal ingebracht in RvR II CV. In 2012 zijn nieuwe afspraken gemaakt met RvR (en de andere aandeelhouders) over de systematiek van afrekenen van kavelrechten. De nieuwe afspraken moeten nog in een overeenkomst van wijzigingen worden vastgelegd. Naar verwachting gebeurt dit in maart 2013. Intussen wordt in de praktijk wel gehandeld op basis van de nieuwe afspraken. In de begroting zijn geen specifieke kosten opgenomen voor RvR en de activiteiten. Wel is de provincie verantwoordelijk voor het aandragen van voldoende (minimaal 150) kavels. Vanaf 2012 is hier geen specifiek budget meer beschikbaar.

ORR CV I	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 13.982.000	€ 15.039.000
Vreemd vermogen	€ 20.583.000	€ 10.141.000
Financieel resultaat 2011	€ 1.070.000	€ 1.057.000

ORR CV II	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 40.000	€ 133.000
Vreemd vermogen	€ 21.064.000	€ 25.550.000
Financieel resultaat 2011	€ 133.000	€ 93.000

ORR BV	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 252.000	€ 256.000
Vreemd vermogen	€ 183.000	€ 241.000
Financieel resultaat 2010	€ 41.000	€ 45.000

-7. Tuinbouwontwikkelingsmaatschappij (TOM) (programma 2 Ruimte)

De TOM CV/BV houdt zich bezig met het ontwikkelen van glastuinbouwgebieden. De Provincie Noord-Brabant en ZLTO (NCB-ontwikkeling) nemen ieder voor 50% deel in het aandelenkapitaal van de TOM BV, terwijl de deelneming in TOM CV is bepaald op ieder 49,75%. Het restant (0,5%) is in handen van TOM BV.

In 2011 is de garantie ten behoeve van de TOM die de provincie aan de Rabobank heeft verleend verhoogd van € 7 miljoen tot € 14 miljoen. Zij zal weer worden teruggebracht tot € 7 miljoen zodra de TOM 50% van de gronden in het project Agro- en Foodcluster Nieuw Prinsenland heeft uitgegeven.

In de begroting 2013 en volgende jaren zijn geen specifieke kosten opgenomen voor de activiteiten van de Tuinbouwontwikkelingsmaatschappij.

TOM CV	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	-/- € 1.618.598	-/- 4.305.441
Vreemd vermogen	€ 16.890.412	-/- 53.405.544
Financieel resultaat 2011	-/- € 115.231	-/- 2.722.843

TOM BV	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 18.000	18.000
Vreemd vermogen	€ 186.548	206.483
Financieel resultaat 2011	€ 0	0

-8.BV Brabantse herstructureringsmaatschappij bedrijventerreinen (programma 4 Economie)

De Brabantse aanpak bestaat uit 2 onderdelen: expertise-unit Bedrijventerreinen (als onderdeel van de N.V. BOM) en de Brabantse Herstructureringsmaatschappij voor Bedrijventerreinen (BHB) als participatiefonds. De kennis- en expertise-unit stelt herstructureringsplannen op voor verouderde terreinen. De gemeenten, projectontwikkelaars en waar nodig de BHB zelf participeren financieel in de herstructureringsprojecten om de gemaakte plannen uit te kunnen voeren.

De BHB participeert in herontwikkelingsprojecten als aan de participatiecriteria wordt voldaan. Het daarvoor benodigde kapitaal komt uitsluitend van de provincie. Een achtergestelde lening van de BOM aan de BHB is in 2011 ingetrokken. De provincie maakt gebruik van agiostortingen. De agiostortingen worden gefinancierd uit het herstructureringsbeleid (€ 30 mln over de periode 2005-2015), intensiveringsbeleid bestuursakkoord (€ 10 mln voor 2007-2011) en het maatregelenpakket kredietcrisis (€ 9,5 mln voor 2009-2010). Deze kapitaalstortingen zijn gepaard gegaan met uitbreiding van het aandelenbezit van de provincie in de BHB. De aandelenverhouding is sinds 8 juni 2010 92% (PNB) versus 8% (BOM).

BHB bv	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 29.423.878	€ 31.817.954
Vreemd vermogen	€ 5.977.800	€ 15.282.179
Financieel resultaat 2011	-/-€ 3.332.063	-/- € 2.605.755

-9.Agro & Co Kapitaalfonds BV (programma 4 Economie)

Agro & Co Kapitaalfonds B.V. is de 'participatiepoot' van de Stichting Agro & Co, de ontwikkelingsorganisatie op het vlak van nieuwe, perspectievolle, agro-gelieerde bedrijvigheid, met als doel bevordering van de dynamiek en duurzaamheid van het Brabantse landelijk gebied. De Stichting Agro & Co is de ontwikkel- en adviespoot van Agro & Co.

Doel van het Kapitaalfonds is deelname in activiteiten in de vorm van risicodragend kapitaal. Medeoprichters van

Agro & Co zijn de ZLTO (NCB Participaties) en de gezamenlijke Brabantse Rabobanken. De drie partijen nemen voor dezelfde bijdrage en op dezelfde voorwaarden deel in het Kapitaalfonds.

In 2006 werd de bijdrage van € 7 miljoen volgestort door de drie partijen; iedere partij heeft een aandeel betaald van € 2.333.333,-. Storting van nog openstaande tranches heeft niet meer plaatsgevonden.

In april 2011 hebben de aandeelhouders besloten om per 1 juli 2012 Agro & Co te beëindigen, zowel Stichting als Kapitaalfonds. De Stichtingsactiviteiten werden medio 2012 beëindigd. Het exit-traject van lopende participaties van het Fonds loopt nog (streefdatum eind 2013).

Agro& co	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 4.646.321	€ 4.480.717
Vreemd vermogen	€ 52.079	€ 43.968
Financieel resultaat 2011	-/- € 774.458	-/- € 165.604

-10 Business Park Aviolanda B.V. (programma 4 Economie)

De provincie neemt deel in een gezamenlijke onderneming die sinds april 2010 eigenaar is van het bedrijventerrein van Stork/Fokker bij de vliegbasis te Woensdrecht (zie PS 45/09*). Bij de overdracht van het terrein hebben de twee daarop gevestigde Fokkerbedrijven hun grond en opstallen in erfpacht genomen. De joint-venture is samen met de gemeente Woensdrecht, de Brabantse Herstructureringsmaatschappij Bedrijventerreinen en Stork opgericht. Ze bestaat uit een holding en twee dochtermaatschappijen ('beheer' en 'ontwikkeling'), alsmede uit een ontwikkelingsmaatschappij (GEM Aviolanda Woensdrecht CV/BV).

Het doel is ruimte ter beschikking te stellen voor de nieuwvestiging van hoofdzakelijk luchthavengebonden bedrijven waardoor Woensdrecht als centrum voor onderhoud van vliegtuigen en vliegtuigonderdelen wordt versterkt zonder dat dit ten koste gaat van de hoge natuur- en landschapswaarden in de omgeving. In eerste instantie gaat het hierbij om 4,7 ha. Later kan daar nog eens 1,1 ha bijkomen.

Risico's die de onderneming van de joint-venture bedreigen zijn:

- De belangstelling voor de vestiging van bedrijven valt tegen;
- Stork/Fokker trekt weg uit Woensdrecht;
- De beoogde samenwerking met Defensie komt niet van de grond
- Ruimtelijke ordenings-, milieu- en natuurbeschermingsregels staan de uitoefening van de gewenste bedrijfsactiviteiten in de weg;
- De joint venture heeft teveel voor het terrein en de opstallen betaald;
- Onverwacht grote bodemverontreiniging treedt aan het licht.

Tot op heden doet het eerste risico zich voor: het is bijzonder moeilijk om in de internationaal onder grote concurrentiedruk staande markt luchthavengebonden bedrijvigheid aan te trekken.

Business Park Aviolanda BV	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 11.280.276	10.403.443
Vreemd vermogen	€ 16.174.998	15.092.858
Financieel resultaat 2011	€ 466.676	-/- 876.833

-11.en 12.Overige deelnemingen (algemeen financieel beleid)

De provincie brengt via de deelnemingen in NV Waterschapsbank en NV Bank voor Nederlandse Gemeenten een stukje provinciale betrokkenheid tot uitdrukking bij financiële instellingen die gericht zijn op de lagere overheid.

Het uit deze deelnemingen ontvangen dividend wordt als algemeen dekkingsmiddel in de begroting ingezet.

13. Delta NV

Delta is in 1991 ontstaan uit een fusie tussen Watermaatschappij Zuidwest-Nederland (WMZ) en de Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM). Aangezien deze fusie werd betaald in aandelen en de provincie aandelen bezat in WMZ, werd Noord-Brabant aandeelhouder in Delta met een aandelenpercentage van 0,05% (8 aandelen). Naast de provincie zijn ook de gemeenten Woensdrecht en Bergen op Zoom Brabantse aandeelhouders van Delta NV.

In 2011 is een einde gekomen aan het conflict met Delta over de verkoop van ERH/EPZ aan RWE. Hierdoor zijn de aandelen EPZ (kerncentrale Borssele) voor 70% in handen gekomen van Delta en voor 30% in die van RWE. Op 13 december 2011 hebben GS besloten om haar aandelen Delta te gaan verkopen. Het onderhandelingsproces over de verkoop van de aandelen is echter nog niet afgerond.

14. Life Sciences Park Oss (OLSP)

Het Life Sciences Park Oss is begin 2012 van start gegaan op initiatief van gemeente Oss, MSD, provincie Noord-Brabant, de BOM en het ministerie van EL&I, met als doel het creëren van een robuust en duurzaam ecosysteem voor open innovatie, gebaseerd op de faciliteiten en expertise die beschikbaar zijn gekomen op de site in Oss. De aankondiging van MSD dat de R&D afdeling zou worden stop gezet en het verkleinen van de personele bezetting van de productielocatie in Oss heeft er toe geleid dat er een unieke mogelijkheid ontstond om dit ecosysteem voor open innovatie op te zetten.

Risico's

Aanlooprisico. Het OLSP groeit minder snel dan verwacht in de businesscase. De aanloopverliezen zouden daarmee kunnen oplopen. De businesscase van het OLSP is aan te merken als conservatief in vergelijking met vergelijkbare campussen in binnen- en buitenland. Bovendien zijn er veiligheidskleppen en instrumenten ingebouwd met de gekozen governancestructuur en de directe bemoeienis van de BOM.

Staatssteun. De middelen die aan OLSP Holding zijn verstrekt zijn staatssteun. Echter conform de Omnibus Decentraal regeling geoorloofde staatssteun. De doorvloeit van de steun aan de startende bedrijven op het OLSP zal administratief goed geregeld moeten zijn zodat de verantwoording klopt.

OLSP Vastgoed BV	Beginbalans 2012	per 10 feb 2012*
Eigen vermogen	€ 18.000	€ 6.800.000
Vreemd vermogen	€ 0	€ 5.818.000
Financieel resultaat		

*Na aankoop van vastgoed in 2012

Havenschap Moerdijk (programma 4 Economie)

Het Havenschap Moerdijk is een gemeenschappelijke regeling met als doel het doen aanleggen en exploiteren van complexe industrieterreinen en -havens. Deelnemers zijn de provincie en de gemeente Moerdijk (ieder voor 50%).

De portefeuillehouder Ruimtelijke Ordening en Wonen van de provincie is lid en voorzitter van het dagelijks bestuur en lid en voorzitter van de Raad van Bestuur.

In de Raad van Bestuur hebben voorts twee PS-leden en nog een lid van Gedeputeerde Staten zitting. De provincie deelt mee in de overschotten en tekorten die bij de gronduitgiften van het schap ontstaan alsmede in de exploitatieresultaten.

De gemeente Moerdijk, Havenschap Moerdijk en provincie werken gezamenlijk aan een breed afgewogen en gedragen lange termijn strategie en uitvoeringsprogramma voor de toekomstige positie van de haven van Moerdijk. Het gaat hierbij om de haven, zijn omgeving en de wisselwerking daartussen.

Gelet op de huidige situatie en potenties worden keuzes gemaakt voor het toekomstig profiel van de haven. Dit profiel is bedoeld voor het benutten van kansen voor de toekomst. De Havenstrategie zal waarschijnlijk verschillende profielen/ontwikkelingsscenario's bevatten die doorvertaald zijn naar consequenties op aspecten zoals leefbaarheid, veiligheid, bereikbaarheid etc (People & Planet). Steeds moet de balans in de 3 P's geborgd zijn. In juni 2013 start naar verwachting de inspraakperiode van 6 weken (inclusief "roadshow") op het concept havenstrategie. Naar verwachting wordt in november 2013 de havenstrategie ter besluitvorming aan de partners voorgelegd.

Havenschap Moerdijk	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	€ 50.726.867	€ 63.439.985
Vreemd vermogen	€ 133.963.632	€ 143.656.438
Financieel resultaat 2010	€ 14.238.844	€ 11.560.338

Stichting Moerdijkse Hoek (programma 4 Economie)

In december 1998 is de stichting Moerdijkse Hoek opgericht. De stichting had als doelstelling: 'de totstandkoming van een grootschalig vernieuwend duurzaam bedrijventerrein in de gemeente Moerdijk te bevorderen'. Deze Stichting is inmiddels opgeheven.

Parkschap Nationaal Park de Biesbosch (programma 03.03 Natuur, bos en landschap)

Sinds 1 januari 2011 is het Natuur- en recreatieschap Nationaal Park de Biesbosch opgegaan in Parkschap Nationaal Park de Biesbosch met als doel de bescherming en de ontwikkeling van de natuur, de bewaring en de ontwikkeling van het landschap en de zorg voor en de ontwikkeling van de recreatie in dit gebied. Bestuurlijk is de provincie vertegenwoordigd met de gedeputeerde voor Natuur.

De provincie Noord-Brabant draagt in 2013 voor € 64.266 bij in de begroting van het Parkschap, die bedoeld is voor een bijdrage in de bestuurskosten en een bijdrage aan de activiteiten van het Parkschap die betrekking hebben op het Brabantse deel van de Biesbosch

IPO (programma 1 Bestuur)

Het interprovinciaal overleg is een vereniging waarin alle provincies zijn vertegenwoordigd en die tot doel heeft de belangen te behartigen van de provincies bij het Rijk. De provincie Noord-Brabant betaalt naar rato mee in de kosten van het IPO-secretariaat en in de kosten van de diverse projecten en programma's.

De bijdrage aan het IPO voor 2012 bedraagt: € 0,6 mln.

Zuidelijke Rekenkamer (programma 1 Bestuur)

De Zuidelijke Rekenkamer is de gemeenschappelijke rekenkamer van de provincies Limburg en Noord-Brabant.

Op grond van artikel 183 van de Provinciewet onderzoekt zij de doeltreffendheid, de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde bestuur.

Het bestuur van de Zuidelijke Rekenkamer is voor de duur van zes jaar benoemd door Provinciale Staten van beide provincies.

Beide provincies dragen jaarlijks bij in de kosten van de rekenkamer. De bijdrage van de provincie Noord-Brabant aan de Zuidelijke Rekenkamer voor 2012 bedraagt € 0,3 mln.

INPA huis der provincies in Brussel (programma 1 Bestuur)

INPA dient een algemeen bestuurlijke belang voor wat betreft de invloed van de provincie(s) in de Europese Unie. INPA (International Non-Profit Association) huis der provincies is een vereniging naar Belgisch recht. In INPA huis der provincies zijn de Nederlandse provincies als leden van de vereniging vertegenwoordigd. De provincie Noord-Brabant heeft een eigen vertegenwoordiger in Brussel.

Kleinschalig Collectief Vervoer (programma 5 Mobiliteit)

Samenwerking

De provincie werkt sinds 2000 met de gemeenten waarvoor zij de vervoersautoriteit is, samen in vier regio's aan de ontwikkeling en instandhouding van de Regiotaxi. Daartoe zijn convenanten aangegaan. In 2010 is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tot stand gekomen tussen de provincie en de 48 gemeenten, samenwerkend in vier regio's. De afspraken zijn geactualiseerd in verband met nieuwe wetgeving en nieuwe provinciebrede financiële afspraken. De afspraken gaan in per 2011.

Doel van de afspraken is samenwerking in wederzijds belang ten behoeve van aanbesteding, beheer en ontwikkeling van de Regiotaxi en de transitie van gehandicapte reizigers uit de Regiotaxi naar het toegankelijke OV.

De samenwerkingsovereenkomst regelt onder andere de jaarlijkse besteding van ca. € 10,9 miljoen (prijspeil 2011) aan provinciale bijdrage vanuit de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer, uit te geven aan exploitatiekosten regiotaxi, contractbeheer, (toegankelijk) OV en onderzoek. In de nieuwe samenwerkingsovereenkomst worden afspraken gemaakt over een effectievere besteding van de middelen. Daartoe behoort ook een afname van een provinciale bijdrage vanuit de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer die nu wordt ingezet voor de bekostiging van vervoer op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning. De vier regio's zijn KCV West-Brabant, KCV Noord-Oost Brabant, KCV Midden-Brabant en KCV Den Bosch & Meierij.

Gemeenschappelijke regelingen

Voor de regio's West-Brabant en Noordoost Brabant zijn gemeenschappelijke regelingen aangegaan. Deze regelingen hebben rechtspersoonlijkheid. Voor de regio's Midden Brabant en Den Bosch zijn geen gemeenschappelijke regelingen gemaakt en geldt alleen de samenwerkingsovereenkomst. Gesteld kan worden dat er feitelijk wel een (lichte) gemeenschappelijke regeling functioneert. Bezien wordt of dit ook wordt geformaliseerd.

Gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant

Deze gemeenschappelijke regeling met rechtspersoonlijkheid stelt zich ten doel:

- a. om de zorg, die elke gemeente zelf heeft voor het sociale en recreatieve vervoer van mensen die beperkingen ondervinden bij het verplaatsen buitenshuis, in gezamenlijkheid doelmatig en effectief te organiseren en te realiseren. Hiertoe wordt een vervoerssysteem in stand gehouden met de gezamenlijke intentie dit systeem te optimaliseren;
- b. om de zorg in het algemeen voor de bereikbaarheid en leefbaarheid binnen het verzorgingsgebied in afstemming en intensieve samenwerking verder vorm te geven door een systeem van collectief vraagafhankelijk vervoer;
- c. om de verdere ontwikkelingen van het kleinschalig collectief vervoer af te stemmen met de ontwikkelingen binnen het gehele collectieve personenvervoer, in overleg met andere zich daarmee bezighoudende bestuurlijke overlegtafels.

Jaarlijkse bijdrage: ca. € 5,4 miljoen (prijspeil 2011, uit de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer).

Gemeenschappelijke regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noord-Oost

Het betreft gemeenschappelijke regeling met rechtspersoonlijkheid met 14 gemeenten met als doel het tot stand brengen, ontwikkelen en instandhouden van een stelsel van kwalitatief hoogwaardig kleinschalig collectief vervoer.

Jaarlijkse bijdrage: ca. € 1,3 miljoen (prijspeil 2011, uit de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer).

Gemeenschappelijke regeling Openbaar lichaam Omgevingsdienst Midden en West Brabant

De deelnemers zijn de provincie Noord-Brabant en de gemeenten Aalburg, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge,

Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Werkendam, Woensdrecht, Woudrichem en Zundert

De Omgevingsdienst wordt opgericht om een verdere verbetering tot stand te brengen in:

- de dienstverlening bij de uitvoering van de vergunningverlening, toezicht- en handhavingstaken;
- de kwaliteit en veiligheid van de werk- en leefomgeving.

Gemeenschappelijke regeling Regionale uitvoeringsdienst Zuid-Oost Brabant

De deelnemers zijn de provincie Noord-Brabant en de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de Mierden, Someren, Son- en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

De RUD heeft tot doel een verdere verbetering tot stand te brengen van de dienstverlening bij de uitvoering van de vergunningverlening, handhaving en toezichttaken en in de kwaliteit en veiligheid van de werk- en leefomgeving.

Omgevingsdienst Brabant Noord (in voorbereiding)

Over de rechtsvorm en organisatie van de Regionale Uitvoeringsdienst Noord vindt nog overleg met de regiogemeenten plaats.

Publiekrechtelijk rechtspersoon.

Fonds nazorg gesloten stortplaatsen Provincie Noord-Brabant (programma 3 Ecologie)

Op 1 april 1998 is de Nazorgregeling Wet Milieubeheer (Leemtwet bodembescherming) werking getreden. In deze wet is de verantwoordelijkheid voor een eeuwigdurende nazorg voor stortplaatsen, waar na 1 september 1996 afvalstoffen zijn of worden gestort, neergelegd bij de provincies.

Doel van de wetgever is te voorzien in een zodanig beheer van stortplaatsen dat na sluiting de grootst mogelijke bescherming wordt geboden tegen nadelige gevolgen. Om hiervoor de benodigde financiële middelen aan te trekken is de nazorgheffing ingesteld die wordt opgelegd aan stortplaatseigenaren. De opbrengst van de heffing wordt in het nazorgfonds gestort. Het nazorgfonds wordt naast de heffingen ook gevoed door beleggingsopbrengsten. Het fonds is van rechtswege een rechtspersoon.

Nazorgfonds	per 1 jan 2011	per 31 dec 2011
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	0	0
Reserve belegde gelden		
stortplaatsen	€ 101.122.012	€ 101.114.230
Financieel resultaat		€ -4.825.782